

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம்
Southern Provincial Department of Education

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ), 13 ශ්‍රේණිය, අවසාන වාර පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2022
General Certificate of Education (Adv. Level), Grade 13, Third Term Pilot Test - 2022

රසායන විද්‍යාව I
இரசாயனவியல் I
Chemistry I

02 S I

පාස දෙකයි
இரண்டு மணித்தியாலம்
Two hours

උපදෙස් :

- * ඇවර්සිතා උගුළක් සපයා ඇත.
- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 08 නින් පුස්තක වේ.
- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * ගණක සන්නිවේදන මගින් ලබා දෙනු නොහැකිවේ.
- * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ හිමි වීහන අංකය ලියන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් සැලකිලිමත් ව සිටුවන්න.
- * 1 පිට 50 කෙස් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) සහ පිළිතුරු ලිපි කිහිපයක් ඉහතම කළපෙහි පිළිතුරු තෝරාගෙන, එය උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස ඇත්වෙන උපදෙස් පරිදි සම්පූර්ණ (*) යොදා ලක්වන්න.

සර්වත්‍ර වායු නියතය, $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
ජලාන්තයේ නියතය $= 6.626 \times 10^{-34} \text{ J s}$

ඇවරහවලේ නියතය, $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
ආලෝකයේ ප්‍රවේගය $= 3 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$

01. ශක්තියේ "නිශ්චිත ප්‍රමාණය" යන්න ශක්ති ක්වොන්ටම්ස් ලෙස හඳුන්වන ලද්දේ.
- (1) ඇල්බට් අයින්ස්ටයින් (2) ලුවී ඩි-බ්‍රෝග්ලි (3) ජේ. ජේ. තොම්සන්
(4) මැක්ස් ප්ලාන්ක් (5) නිල් බෝර්
02. ක්ෂාරීය පාංශු ලෝහ පිළිබඳ ව නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ.
- (1) සියල්ල ම ක්‍රමාලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර ඒවායේ හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් සාදයි.
(2) සාදන සියලු ම සංයෝග අයනික වේ.
(3) කාණ්ඩයේ පහළට ඔක්සලේට් වල ජල ද්‍රාව්‍යතාව වැඩිවේ.
(4) Be වල ද්‍රව්‍යාංකය Ba වල ද්‍රව්‍යාංකයට වඩා වැඩි ය.
(5) ලෝහ HCO_3^- සහ තත්වයෙන් ස්ථායී ලෙස ලබාගත හැක.
03. $\text{CH}_3\text{CH}_2 - \text{O} - \overset{\text{O}}{\parallel} \text{C} - \text{CH} = \underset{\text{Br}}{\text{C}} - \text{CH}_2 - \overset{\text{O}}{\parallel} \text{C} - \text{H}$ IUPAC නාමය වන්නේ
- (1) ethyl 3 - bromo - 4 - formylbut - 2 - enone
(2) ethoxy 3 - bromo - 5 - oxo - 2 - pentenone
(3) ethyl 3 - bromo - 5 - oxopent - 2 - enone
(4) ethyl 3 - bromo - 5 - oxopent - 2 - enoate
(5) ethyl 3 - bromo - 4 - formylpent - 2 - enoate
04. Li, Na, Mg අඩංගු ලෝහ මිශ්‍රණයක් වාතයේ දහනය කළ විට ලැබෙන ඵල වන්නේ.
- (1) Li_2O , MgO , Li_2O_2 , Na_2O_2 (2) Li_2O_2 , MgO , MgO_2 , Na_2O_2
(3) Li_2O , MgO , Mg_3N_2 , Na_2O_2 (4) Li_2O_2 , MgO , Na_2O , Na_2O_2
(5) Li_2O , Mg_3N_2 , Na_2O , MgO_2

05. $\ddot{O} = \ddot{X} - \ddot{O} :$ මෙම අණුවෙහි දැක්වෙන X දෘශ්‍යවන ආවර්තිතාවයේ කාණ්ඩය වනුයේ,

- (1) 14 (2) 15 (3) 16 (4) 17 (5) 18

06. 15 කාණ්ඩයේ මූලද්‍රව්‍ය සෑදූ ක්ලෝරයිඩ් සම්බන්ධව අසත්‍ය වන්නේ,

- (1) NCl_3 ජල විච්ඡේදනය කළ විට අම්ල හා හෂ්ඨ ප්‍රතිඵල ලෙස ලැබේ.
 (2) PCl_3 ජල විච්ඡේදනයෙන් අම්ල 2 ක ජීව්‍යකයක් ලැබේ.
 (3) $SbCl_3$ ජල විච්ඡේදනයෙන් ඔක්සෝ කැටායනයක් සහිත උවකයක් ලැබේ.
 (4) PCl_5 ජල විච්ඡේදනයෙන් H_3PO_3 ලැබේ.
 (5) $AsCl_3$ ජල විච්ඡේදනය අසම්පූර්ණ ලෙස සිදු වූ අම්ල 2 ක ජීව්‍යකයක් ලැබේ.

07. පහත දැක්වෙන සංයෝග සහ ඕනෑම සලකන්න.

- (a) ද්‍රව මෙතේන් (b) ජලය:සහ රත්තෝල් ඕනෑමයක්
 (c) $NaCl$ ජලීය ද්‍රාවණයක් (d) ද්‍රව ඇසිටේන්
 (e) ද්‍රව සිලියම්

ඉහත පද්ධති තුළ ඇති අන්තර් අණුක ආකර්ෂණ බලවල ප්‍රබලතාවය වැඩිවීම දැක්වෙන නිවැරදි අනුපිළිවෙළ වන්නේ,

- (1) $e < a < d < c < b$ (2) $e < d < a < c < b$ (3) $e < a < d < b < c$
 (4) $e < a < d < b < c$ (5) $e < d < a < b < c$

08. $2A(g) + 3B(g) \rightarrow C(g) + 3D(g)$

මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ A අනුබද්ධයෙන් පෙළ 1 කි. B අනුබද්ධයෙන් පෙළ 0 වේ. ආරම්භයේ දී A හා B වායුවල n මවුල ප්‍රමාණය බැගින් දැමූ බදුනක් තුළ T උෂ්ණත්වයේ දී පවතී.

මෙම පද්ධතියේ පීඩනය P_1 වේ. කන්තර 30 ම පසු පද්ධතියේ පීඩනය P_2 විය. කන්තර 30 ම පසු පිළිකාවය වන්නේ,

- (1) $P_2 - P_1$ (2) $3P_2 - 4P_1$ (3) $4P_2 - 3P_1$
 (4) $2P_2 - P_1$ (5) $3P_2 - 2P_1$

09. $H - C \equiv C - CH_2 - CH_3$

(a)

$CH_3 - C \equiv C - CH_3$

(b)

$H - C = C - CH_3$

(c)

ඉහත පද්ධති වල කාපාංකය වැඩිවන ආකාරය වන්නේ,

- (1) $a < b < c$ (2) $c < b < a$ (3) $c < a < b$
 (4) $a < c < b$ (5) $a < c < b$

10. නියත උෂ්ණත්වයේ දී සිදුවන රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක උත්ප්‍රේරක ක්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (A) ශීඝ්‍ර ශක්ති විපර්යාසය (ΔG) හි සෘණ අගය වැඩිවේ.
 (B) අදාළ උෂ්ණත්වයේ දී ශීඝ්‍රතා නියතයේ අගය වැඩිවේ.
 (C) ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්තැල්පි විපර්යාසය (ΔH) වෙනස් නොවේ.
 (D) සරල ගැටුම් භාගය වෙනස් නොවේ.

- (1) A හා B පමණි (2) B සහ C පමණි (3) C හා D පමණි
 (4) D හා A පමණි (5) A, B හා D පමණි

11. SO_2 අඩංගු වායු සාම්පලයකින් 5 dm^3 ක වැඩිපුර H_2O_2 ද්‍රාවණ 100 cm^3 තුළින් යවා ලැබෙන ද්‍රාවණයෙන් 25.00 cm^3 ක් 1 moldm^{-3} NaOH ද්‍රාවණයක් සමඟ අනුමාපනය කරන ලදී. වැය වූ NaOH පරිමාව 25.00 cm^3 ක විය. වායු සාම්පලයේ සන්තති 1.6 g cm^{-3} නම් වායු සාම්පලයේ SO_2 සංයුතිය ppm තොපමණද? (S = 32, O = 16)

- (1) 200 (2) 400 (3) 600
 (4) 800 (5) 1000

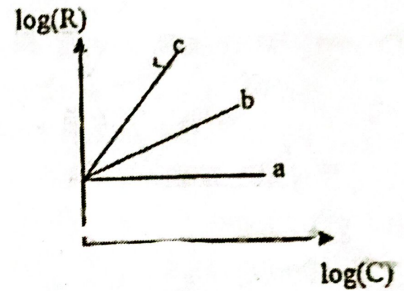
12. පහත ද්‍රාවණ ඔක්සිනේෂන මිශ්‍ර කළ විට අවක්ෂේපයක් ලබා නොදෙන්නේ.

A - $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ B - KI C - AgNO_3 D - BaS E - K_2CrO_4

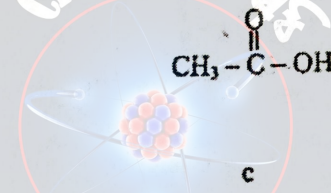
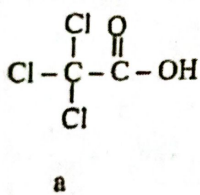
- (1) A හා B (2) A හා C (3) B හා C
 (4) D හා E (5) C හා D

13. ඔත්තා පෙළ, පළමු පෙළ, දෙවන පෙළ ප්‍රතික්‍රියාවල $\log(\text{සාන්ද්‍රණ})$ එදිරිව $\log(\text{සීඝ්‍රතාව})$ සඳහා ප්‍රස්තාර අනුවලිවෙළ වන්නේ.

- (1) c, b, a (2) a, c, b
 (3) a, b, c (4) b, c, a
 (5) c, a, b

14. පහත දක්වන සංයෝග වල ආම්ලික ප්‍රබලතාව වැඩිවන ආකාරයට සැකසූ විට නිවැරදි පිළිතුර වන්නේ.

- (1) $b < d < c < a$ (2) $b < c < a < d$ (3) $b < c < d < a$
 (4) $d < a < b < c$ (5) $d < c < b < a$

15. A හා B පරිපූරක ද්‍රව මිශ්‍රණයකි. ද්‍රව කලාපයේ A : B මවුල අනුපාතය 2 : 5 වේ. මෙම මිශ්‍රණය භාවිත ආසවනය කරන්නේ නම් තුන්වන ආසුරයේ A : B අතර මවුල අනුපාතය වන්නේ.

$(P_A^0 = 2 \times 10^5 \text{ Nm}^{-2}, P_B^0 = 1 \times 10^5 \text{ Nm}^{-2})$

- (1) 5 : 16 (2) 8 : 5 (3) 5 : 3
 (4) 3 : 5 (5) 16 : 5

16. 0.1 mol dm^{-3} CH_3COONa 200 cm^3 කට 0.2 moldm^{-3} HCl 50 cm^3 එකතු කරයි. එවිට ලැබෙන ද්‍රාවණයේ pH අගය වනුයේ, (CH_3COOH හි $K_a = 1 \times 10^{-5} \text{ moldm}^{-3}$)

- (1) pH = 3 (2) pH = 4.5 (3) pH = 5.5
 (4) pH = 5 (5) pH = 6

17. SrCO_3 සහ BaCO_3 පමණක් අඩංගු නියැදියක ස්කන්ධය 0.800 g වේ. එම නියැදිය වැඩිපුර තනුක HCl තුළ දියකළ විට CO_2 වායුව 0.112 dm^3 පරිමාවක් සම්මත අවස්ථාවේ දී පිටවීය. නියැදියේ SrCO_3 ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය සොයන්න. (C = 12, O = 16, Sr = 88, Ba = 137 වායුවක මවුලික පරිමාව $22.4 \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1}$ වේ)

- (1) 30 (2) 56 (3) 70 (4) 80 (5) 84

18. H_2S වායුව උත්ප්ලවක කළුවේ දී, සීමිත මන්සිරන් ප්‍රමාණයක් සමඟ මන්සිරන් සමඟ උත්ප්ලවක කළුවේ දී H_2S වායුව $S(s)$ ලෙස, $H_2S(g)$ හා $H_2O(g)$ හි සමමත උත්ප්ලවක චන්තැල්ප පිළිවෙළින් 20.5 kJ mol^{-1} හා $-243.0 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ. H_2S බිඳුලයක් සඳහා ප්‍රතික්‍රියා චන්තැල්පය කොපමණ වේද? $-263.5 \text{ kJ mol}^{-1}$

- (1) $-202.5 \text{ kJ mol}^{-1}$ (2) $-222.5 \text{ kJ mol}^{-1}$ (3) $-263.5 \text{ kJ mol}^{-1}$
 (4) $-445.5 \text{ kJ mol}^{-1}$ (5) $-101.25 \text{ kJ mol}^{-1}$

19. 0.1 mol dm^{-3} ජලීය ද්‍රාවණ සාලක වීම් වර්ගයේ කාසාක වැඩි වන පිළිවෙළ වනුයේ.

- (a) $CH_3CH_2OH(aq)$ (b) $C_6H_{12}O_6(aq)$ (c) $BaCl_2(aq)$ (d) $NaCl(aq)$
 (1) $a < d < c < b$ (2) $a < b < c < d$ (3) $c < d < b < a$
 (4) $a < b < d < c$ (5) $b < d < a < c$

20. $CH_2 = C = CH_2$ අණුව සම්බන්ධව සත්‍ය වනුයේ.

- (a) π - බන්ධන එකිනෙකට ලම්බක වේ.
 (b) සියලු පරමාණු එකම කලයේ ඇත.
 (c) σ බන්ධන රේඛීය වේ.
 (1) (a) පමණි (2) (b) පමණි (3) (a), (b) පමණි
 (4) (a), (c) පමණි (5) (a), (b), (c) පමණි

21. $MgCl_2(s)$ වල සම්මත ද්‍රාවණ චන්තැල්පය 23 kJ mol^{-1} වේ. $Mg^{2+}(g)$ හා $Cl^-(g)$ අයනවල සම්මත සරලන චන්තැල්ප අගයන් පිළිවෙළින් -189 kJ mol^{-1} සහ -381 kJ mol^{-1} වේ. $MgCl_2(s)$ හි සම්මත දැල්ප විඝටන චන්තැල්පය (kJ mol^{-1}) වනුයේ.

- (1) 974 (2) -974 (3) 593
 (4) 928 (5) -928

22. $CuSO_4$ ජලීය ද්‍රාවණයක් තුළ ස්කන්ධය 10 g ක් වන Al කුරක් හිල්වා ඇත. යම් කාලයකට පසු Al කුරේ ස්කන්ධය 12g ක් විය. එම කාලය තුළ දී කැන්පත් වූ Cu ස්කන්ධය කොපමණද? ($Cu = 64, Al = 27$)

- (1) 2g (2) 4g (3) 2.48 g
 (4) 2.78 g (5) 3.2 g

23. c1ccccc1 $\xrightarrow[\text{හි. } AlCl_3]{(CH_3)_3CCl}$ යාන්ත්‍රණය සම්බන්ධයෙන් අසත්‍ය වනුයේ.

- (1) අතරමැදියක් ලෙස Cc1ccccc1 සෑදේ.
 (2) ස්ථායී අතරමැදියක් ලෙස $CH_3 - \overset{+}{C}(CH_3) - Cl - Al^-Cl_3$ සෑදේ.
 (3) අතරමැදියක් ලෙස $(CH_3)_3C^+$ සෑදේ.
 (4) $[AlCl_4]^-$ හේමයක් ලෙස හැසිරේ.
 (5) හි. $AlCl_3$ යුච්ඡ අම්ලයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.

24. A නම් අකාබනික සංයෝගයකට කහුක HCl එකතු කළ විට දුඹුරු පාට වායුවක් හා වර්ණවත් ද්‍රාවණයක් ලැබුණි. ඉහත වර්ණවත් ද්‍රාවණයට කහුක NH_3 කුමයෙන් එකතු කරන විට පළමුව කොළපාට අවක්ෂේපයක් ලැබුණු අතර ඊළඟට එකතු කරන විට කදනිල් ද්‍රාවණයක් ලැබුණි. A වන්නේ.

- (1) $Co(NO_2)_2$ (2) $Ni(NO_3)_2$ (3) $Cu(NO_3)_2$

25. පහත සංයෝග සලකා නිපුණත්වයාදිත ප්‍රතිකාරකයක් ආකර්ෂණය වීමේ හැකියාව වැඩිවන පිළිවෙල එන්නේ.

- (a) $\text{CH}_3-\overset{\text{O}}{\parallel}{\text{C}}-\text{H}$ (b) $\text{CH}_3-\overset{\text{O}}{\parallel}{\text{C}}-\text{Cl}$
 (c) $\text{CH}_3-\overset{\text{O}}{\parallel}{\text{C}}-\text{O}-\text{CH}_3$ (d) $\text{CH}_3-\overset{\text{O}}{\parallel}{\text{C}}-\text{CH}_3$
 (1) $a < b < c < d$ (2) $a < c < b < d$ (3) $d < a < c < b$
 (4) $c < d < b < a$ (5) $c < d < a < b$

26. සල්ෆර් වල රසායන සම්බන්ධව අසත්‍ය වන්නේ.

- (1) SO_2 වලට ඔක්සිහාරකයක් මෙන් ම ඔක්සිහාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කර හැකිය.
 (2) S වල ස්ථායී රූපකාරය වන්නේ රොම්බයිය ආකාරය වේ.
 (3) H_2SO_4 වලට ඔක්සිහාරක, ඔක්සිහාරක හා විචලකාරක ගුණ පෙන්වයි.
 (4) H_2S වලට ඔක්සිහාරක, ඔක්සිහාරක හා ආම්ලික ගුණ පෙන්වයි.
 (5) $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ පරිමාණික විචලකාරකයේ දී ද්විතීයික ප්‍රාමාණිකයක් ලෙස භාවිතා කරයි.

27. Mg ලෝහය නිෂ්පාදනය හා සම්බන්ධ වඩා ක්‍රමය පිළිබඳව අසත්‍ය වන්නේ.

- (1) ක්‍රියාවලිය ප්‍රධාන පියවර 4 කින් සමන්විත වේ.
 (2) අමුද්‍රව්‍ය ලෙස CaCO_3 හා බ්‍රොන් භාවිතා කරයි.
 (3) Ti ඇනෝඩය හා Ni කැතෝඩය භාවිතා කෙරේ.
 (4) බ්‍රොන් ප්‍රචණයෙන් Mg^{2+} අවක්ෂේප කිරීමට CaO යොදනු ලැබේ.
 (5) කෝෂයේ ඉවත්වන Mg, ද්‍රව තත්ත්වයේ ඇත.

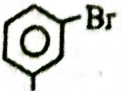
28. පහත කවර සංයෝග දුහල නිල් ලිට්මස් රතුපැහැ ගන්වයිද?

- (1) Na_2CO_3 හා NH_4Cl (2) NaF හා CH_3COCNa
 (3) Na_2SO_3 හා $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ (4) AlCl_3 හා NH_4Cl
 (5) CH_3COONa හා $\text{CH}_3\text{COONH}_4$

29. ස්ථායී සහසංයුජ බන්ධනයක් සෑදීම සම්බන්ධව කුමන ප්‍රකාශය අසත්‍ය වේද?

- (1) sp^2 මුහුම් කාක්ෂික sp මුහුම් කාක්ෂික අතිවිචාදනයෙන් σ බන්ධනයක් සෑදිය යුතුය.
 (2) sp මුහුම් කාක්ෂික හා sp^3 මුහුම් කාක්ෂික අතිවිචාදනය σ බන්ධනයක් සෑදිය යුතුය.
 (3) මුහුම් කාක්ෂික හා නුමුහුම් කාක්ෂික රේඛීය අතිවිචාදනය විය නොහැකි ය.
 (4) නුමුහුම් කාක්ෂික 2 ක් පාර්ශ්වික අතිවිචාදනයෙන් π බන්ධනයක් සෑදිය යුතුය.
 (5) නුමුහුම් කාක්ෂික රේඛීය අතිවිචාදනයෙන් σ බන්ධන ඇතිවිය හැකිය.

30. ශ්‍රිතාච්ච ප්‍රතිකාරකය පිළියෙල කිරීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි වන්නේ.

- (1) $\text{CH}_3-\underset{\text{Br}}{\text{CH}}-\text{CH}_2-\text{NH}_2$ (2) $\text{H}-\text{C}\equiv\text{C}-\text{CH}_2-\text{Br}$
 (3) (4) $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}_2-\text{Br}$
 (5) $\text{CH}_2-\text{CH}_2-\overset{\text{O}}{\parallel}{\text{C}}-\text{NH}_2$

අංක 31 සිට 40 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (a), (b), (c) සහ (d) වන ප්‍රතිචාර හතර අතුරින්, එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි හෝ නිවැරදි ප්‍රතිචාරය ප්‍රතිචාර කටයුතු කෙරෙහි තෝරාගන්න.

- (a) සහ (b) පමණක් නිවැරදි නම් (1) මත ද
- (b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි නම් (2) මත ද
- (c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි නම් (3) මත ද
- (d) වග (a) පමණක් නිවැරදි නම් (4) මත ද
- වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි නම් (5) මත ද

උත්තර පත්‍රයෙහි දක්වන ලද ප්‍රශ්න පිළිබඳව පිටපත් කරන්න.

දුගත උපදෙස් සම්පූර්ණයෙන්ම

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) හා (b) පමණක් නිවැරදිය.	(b) හා (c) පමණක් නිවැරදිය.	(c) හා (d) පමණක් නිවැරදිය.	(d) හා (a) පමණක් නිවැරදිය.	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි.

31. $\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH} - \overset{\text{OH}}{\text{CH}} - \text{C}_6\text{H}_5$ යන සංයෝගය සම්බන්ධව සත්‍ය වන්නේ,

- (a) එය ආම්ලික KMnO_4 හා Br_2 දියර විචරණ කරයි.
- (b) එය Na ලෝහය හා NaOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
- (c) එය Br_2 දියර විචරණ කළ ද Na ලෝහය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා නොකරයි.
- (d) එය සාරත්‍රීමාණ සමාවයවිකතාව හා ප්‍රතිරූප සමාවයවිකතාව පෙන්වයි.

32. දුබල අම්ලයක් ප්‍රභල හෂ්මයක් සමඟ අනුමාපනය කිරීමේ දී සත්‍ය වන්නේ,

- (a) සමකතා ලක්ෂ්‍ය ලැබීමට පෙර ස්වාරක්ෂක ද්‍රාවණයක් ඇති වේ.
- (b) සමාන සාන්ද්‍රණ සහිත දුබල අම්ල-ප්‍රභල හෂ්ම අනුමාපනයක දී සමකතා ලක්ෂ්‍යයේ pH අගයට වඩා මෙහි සමකතා ලක්ෂ්‍යයේ pH අගය අඩුය.
- (c) සමකතා ලක්ෂ්‍ය පසුකර ඇති අවස්ථාවේ ද්‍රාවණයේ pH අගය සංයුක්ත හෂ්මයේ K_b මගින් තීරණය වේ.
- (d) සමකතා ලක්ෂ්‍යයේ pH අගය සංයුක්ත හෂ්මයේ K_b මත තීරණය වේ.

33. වායුගෝලීය දූෂණය හා සම්බන්ධව පහත ප්‍රකාශනවලින් සත්‍ය වන්නේ

- (a) SO_2 අම්ල වැසි සඳහා දායක වුව ද ගෝලීය උණුසුම් වීමට බලනොපායි.
- (b) වායුගෝලීය SO_2 , NO මගින් මස්සිකරණය වීම වේගවත් කර SO_3 සාදයි.
- (c) NO අම්ලවැසි ඇතිවීමට බලනොපාන නමුත් ප්‍රකාශ රසායනික ධූමිකාව ඇති වීමට හේතු වේ.
- (d) CO_2 ගෝලීය උණුසුම් ඇතිවීමට හා අම්ලවැසි ඇතිවීමට හේතුවේ.

34. HIn නම් එක්තරා ආම්ලික දර්ශකයක විසවන ප්‍රමාණය 50% ක් වන විට ද්‍රාවණයේ pH අගය 2 කි. එම උෂ්ණත්වයේ දී එම ද්‍රාවණයේ pH අගය 2.4 ක් වන විට දර්ශකයේ පද්ධතිය තුළ පහත කවර අවස්ථා පවතීද?

- (a) දර්ශකයේ අයනීකරණයට ලක් වූ ප්‍රභේදයේ ප්‍රතිශතය 71.5% වේ.
- (b) දර්ශකයේ $[\text{In}^-] / [\text{HIn}]$ අනුපාතය 2.5 ක් වේ.
- (c) දර්ශකයේ අයනීකරණයට ලක් නොවූ ප්‍රභේදයේ ප්‍රතිශතය 71.5% වේ.
- (d) දර්ශකයේ $[\text{In}^-] / [\text{HIn}]$ අනුපාතය 0.4 ක් වේ.

35. ජලය NaOH සමඟ රත් කළ විට දී NH_3 වායුව පිවිසෙන්නේ.
 (a) NaNCl_3 (b) Li_3N (c) NH_4NO_3 (d) $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$

36. T උෂ්ණත්වයේ දී සිදුවන, තඹික සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාවක් පිළිබඳව ව පහත කුමන විගන්තිය සත්‍ය වේද?
 (a) ප්‍රතික්‍රියාවට ධන එන්ට්‍රොපි වෙනසක් පැවතිය යුතුයි.
 (b) ප්‍රතික්‍රියාවට සෘණ එන්ට්‍රොපි වෙනසක් පැවතිය යුතුයි.
 (c) ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්ට්‍රොපි වෙනස සෘණ නම් එන්තැල්පි වෙනස සෘණ විය යුතුයි.
 (d) ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්ට්‍රොපි වෙනස ධන නම් එන්තැල්පි වෙනස ධන විය යුතුයි.

37. $\text{CH}_3\text{CH}_2\overset{\text{Br}}{\text{CH}}\text{CH}_3$ සමඟ NaOCH_3 ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ලැබිය හැකි වල වන්නේ.
 (a) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2 - \text{OCH}_3$ (b) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH} = \text{CH}_2$
 (c) $\text{CH}_3\text{CH}_2\underset{\text{OCH}_3}{\text{C}} - \text{CH}_3$ (d) $\text{CH}_3\text{CH} = \text{CH} - \text{CH}_3$

38. NH_3 සම්බන්ධව සත්‍ය වන්නේ.
 (a) NH_3 අම්ලයක් මෙන් ව. භෞමියක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.
 (b) NaNH_2 හා NH_4Cl මිශ්‍ර කළ විට NH_3 පිළියෙළ කළ හැකි ය.
 (c) NH_3 වැඩිපුර Cl_2 සමඟ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් NH_4Cl සෑදේ.
 (d) $\text{Na}(s)$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර Na_3N සෑදේ.

39. ස්පර්ශ ක්‍රමයෙන් H_2SO_4 නිෂ්පාදනයේ දී,
 $2\text{SO}_2(g) + \text{O}_2(g) \rightleftharpoons 2\text{SO}_3(g)$ ප්‍රතික්‍රියාව හා සම්බන්ධව සත්‍ය වන්නේ
 (a) ප්‍රතික්‍රියාවේ ΔS සෘණ අගයක් නිසා ඉහළ උෂ්ණත්වයක් යොදා නොගනී.
 (b) ප්‍රතික්‍රියාවේ ΔH සෘණ අගයක් නිසා උෂ්ණත්වය අඩු කරයි.
 (c) ප්‍රතික්‍රියාවේ පිඝ්‍රතාවය වැඩි කිරීමට ඉහළ උෂ්ණත්ව යොදා ගනී.
 (d) $\text{SO}_3(g)$ සෑදුව $\text{H}_2\text{SO}_4(l)$ කළට අවශෝෂණය කර ගනී.

40. ස්වාභාවික රබර් සම්බන්ධයෙන් කුමක් සත්‍ය වේද?
 (a) රබර් වල්කනයිස් කිරීමෙන් ප්‍රත්‍යස්ථතාව වැඩිවේ.
 (b) මෙතනොයික් අම්ලය (HCOOH) එකතු කිරීමෙන් රබර් කැටි ගැසීම වේගවත් වේ.
 (c) isoprene අණු සංගණනය මගින් සෑදේ.
 (d) පුනරාවර්ති එකකය $\text{CH}_2 = \text{C}(\text{CH}_3) - \text{C}(\text{H}) = \text{CH}_2$ වේ.

2014 41 වන 50 කෙසේ වත් වත් ප්‍රශ්න සඳහා ප්‍රකාශ දෙන සීමිත දේපලක් කර ගත. එම ප්‍රකාශ ප්‍රකාශය කෙරෙහි කැලඹෙනුයේ පහත දැක්වෙමින් දැක්වෙන පරිදි (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ප්‍රතිචාරවලින් කුමක් ප්‍රතිචාරය දැයි තේරා ගතය. ප්‍රකාශයේ දුර්වල ලෙස දැක්වූ කරුණ

ප්‍රතිචාරය	පදනම් වන ප්‍රකාශය	දැරින ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍ය වේ	සත්‍ය වන අතර, පදනම්වන නිවැරදි පහදා දෙයි
(2)	සත්‍ය වේ	සත්‍ය වන අතර, පදනම්වන නිවැරදි පහදා නොදෙයි
(3)	සත්‍ය වේ	සත්‍ය වේ
(4)	සත්‍ය වේ	සත්‍ය වේ
(5)	සත්‍ය වේ	සත්‍ය වේ

	පදනම්වන ප්‍රකාශය	දැරින ප්‍රකාශය
41.	SCl ₂ ජල විඛේදනය ද්‍රව්‍යාකරණ ප්‍රතික්‍රියාවකි.	SCl ₂ ජලවිඛේදනය අවම 2 ක ඔක්සිජන් ලැබේ
42.	දාත්තමය ලෝහ පාදක කැටිකරණයේ ජලීය ද්‍රාවණ ගැලවීමට වර්ණවත් වේ.	දාත්තමය ලෝහවල කැටිකරණ වල පැවැත්ම විද්‍යුත් ඉලෙක්ට්‍රෝන සහිත d කැටිකරණ ඇත.
43.	BaSO ₄ (s) හා HCl කුළු දිය නොවන ද BaSO ₃ (s) හා HCl හි ද්‍රාව්‍ය වේ.	BaSO ₄ (s) ද්‍රාවණය වන අතර BaSO ₃ කැටිකරණ වේ.
44.	පටල කෝෂ ක්‍රමයේ NaOH නිෂ්පාදනය කරන විට දැනටමත් කුටීරයට ජලය ද ගැටිය යුතුය.	පටල කෝෂ ක්‍රමයේ දී H ₂ O ප්‍රතික්‍රියාකාරී ලෙස යොදා ගනී.
45.	<chem>Nc1ccccc1</chem> හා CH ₃ CH ₂ NH ₂ උෂ්ණත්වය (0 -5°C) දී NaNO ₂ හා HCl එකතු කළ විට CH ₃ CH ₂ NH ₂ මගින් N ₂ නිදහස් වන නමුත් <chem>Nc1ccccc1</chem> මගින් N ₂ නිදහස් නොවේ.	<chem>N=[N+]([O-])c1ccccc1</chem> සම්ප්‍රයුක්ත ආචරණය මගින් ස්ථායී වේ.
46.	CH ₃ -C(=O)-NH ₂ වලට වඩා <chem>Nc1ccccc1</chem> හි කැටිකරණය අඩුය.	CH ₃ -C(=O)-NH ₂ වලට වඩා <chem>Nc1ccccc1</chem> සඳහා ස්ථායී සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යුහ වැඩි කැටිකරණය ඇත.
47.	NH ₄ Cl ජලීය ද්‍රාවණයකට ජලය යොදා ගනුයේ කළ විට pH අගය වඩා වැඩි වේ.	NH ₄ Cl ජලීය ද්‍රාවණයක් දුබල ලෙස ආම්ලිකය.
48.	විද්‍යුත් රසායනික කෝෂයක ඉලෙක්ට්‍රෝනික අතර පරතරය අඩු කළ විට කෝෂයේ විද්‍යුත්තාපිත බලය වැඩිවේ.	ඉලෙක්ට්‍රෝනික අතර පරතරය 'අඩුකළ' විට විද්‍යුත් විඛේදනයේ ප්‍රතිරෝධය අඩු වේ.
49.	සමන්ධ කෙල් නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා වන ක්‍රමාල දාසවිභාග ඔක්සිජන් කාලාංකය 100°C ට වඩා අඩු ය.	ක්‍රමාලය හා සමන්ධ කෙල් කොදිත් ඔක්සිජන් නිසා දාසවිභාග ඔක්සිජන් සඳහා වෝල්ටීයතාවේ ආශ්‍රිත පිටත නිසමය යෙදේ.
50.	HFC, ඔසෝන් විඛන හානියට හේතු නොවේ.	HFC පරිසර විනාශී ඛනකාරක වායුවකි.

1	1	2																	18	2
	H																		He	
2	3	4																	10	
	Li	Be																	Ne	
3	11	12																	18	
	Na	Mg																	Ar	
4	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36		
	K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr		
5	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54		
	Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe		
6	55	56	La	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86		
	Cs	Ba	Lu	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn		
7	87	88	Ac	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113							
	Fr	Ra	Lr	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Uun	Uuu	Uub	Uut	...						

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம்
Southern Provincial Department of Education

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ), 13 ශ්‍රේණිය, අවසාන වාර පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2022
 General Certificate of Education (Adv. Level), Grade 13, Third Term Pilot Test - 2022

රසායන විද්‍යාව II
இரசாயனவியல் II
Chemistry II

02 S II

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය පුස්තක කියවා පුස්තක තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙක පුස්තක සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදා ගන්න.

නම : ..... ශ්‍රේණිය : .....

උපදෙස් :

- * මෙම පුස්තක පත්‍රය පිටු 14 කින් සහ පුස්තක 10 කින් සමන්විත වේ.
- * මෙම පුස්තක පත්‍රය A, B සහ C යනුවෙන් කොටස් තුනකින් සමන්විත වන අතර කොටස් තුනට ම නියමිත කාලය පැය තුනකි.
- A කොටස - චක්‍රගත රචනා (පිටු 2 - 8)**
  - * පුස්තක හතරට ම මෙම පුස්තක පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.
  - * ඔබේ පිළිතුරු පුස්තක පත්‍රයේ ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතුය. මෙම ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු ලිවීමට ප්‍රමාණවත් බව ද, දීර්ඝ පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නොවන බව ද සලකන්න.
- B සහ C කොටස් - රචනා (පිටු 9 - 14)**
  - * පුස්තක හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් කොටසින් පුස්තක දෙක බැගින් තෝරා ගන්න. මේ සඳහා වෙනත් කඩදාසි පාවිච්චි කරන්න. සම්පූර්ණ පුස්තක පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A, B සහ C කොටස් එක් පිළිතුරු පත්‍රයක් වන සේ A කොටස උඩින් තිබෙන පරිදි අමුණා විභාග ශාලාධිපතිව භාර දෙන්න.
  - * පුස්තක පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙන යාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

කොටස	පුස්තක අංකය	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
B	5	
	6	
	7	
C	8	
	9	
	10	
එකතුව		

එකතුව

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

සංකේත අංකය

උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක 1	
උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක 2	
ලකුණු පරීක්ෂා කළේ :	
අධීක්ෂණය කළේ :	

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා
සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම පත්‍රයේ ම සපයන්න.
(එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නියමිත ලකුණු ප්‍රමාණය 100 කි.)

01. (a) වරහන් තුළ දක්වා ඇති ලකුණු ආරෝහණය වන පිළිවෙලට අදාළ ප්‍රභේද පවිච්චිත කරන්න.

(i) N^{3-} , O^{2-} , F^- , Na^+ , Mg^{2+} (අයනික අරය)

(ii) NO_3^- , NO_2^- , NO^+ , NH_2OH (N - O බන්ධන දිග)

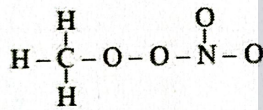
(iii) $MgCO_3$, $CaCO_3$, $SrCO_3$, $BaCO_3$ (නාප වියෝජන උෂ්ණත්වය)

(iv) Li, Cl, O, F (ප්‍රථම ඉලෙක්ට්‍රෝනකරණ එන්තැල්පිය)

(v) OH^- , $C_2H_3O^-$, NH_2^- , $CH_3 - C \equiv C^-$ (භාෂමික ප්‍රබලතාව)

(vi) $MgCl_2$, $AlCl_3$, KF , $CaCl_2$ (1.0 mol dm^{-3} ජලීය ද්‍රාවණයක pH අගය)

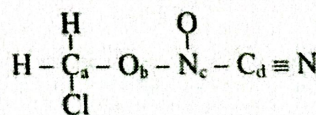
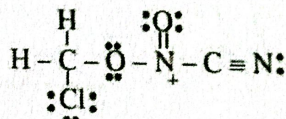
(b) peroxydimethylnitrate අණුවෙහි සැකිල්ල පහත දක්වේ.

(i) ඉහත අණුව සඳහා වඩාත් ම පිළිගත හැකි ලුවීස් ව්‍යුහය අදින්න.

(ii) ඉහත (i) හි ඔබ සඳහන් කළ ලුවීස් ව්‍යුහය හැර තවත් සම්පුර්ණ ව්‍යුහ 3 ක් අදින්න. එම ව්‍යුහ අසල එම අණුවල ස්ථායී, ස්ථායීතාවය අඩු සහ අස්ථායී බව දක්වන්න.

(iii) පහත සඳහන් ලුවීස් තිත්-ඉරි ව්‍යුහය සහ එහි ලේබල් කරන ලද සැකිල්ල පදනම් කරගෙන දී ඇති වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

		C_a	O_b	N_c	C_d
I	පරමාණුවේ සංයුජතාවය				
II	පරමාණු විටා VSEPR යුගල් සංඛ්‍යාව				
III	පරමාණුව විටා ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල ජ්‍යාමිතිය				
IV	පරමාණුවේ හැඩය				
V	පරමාණුවේ මුහුම්කරණය				

(iv) පහත දැක්වෙන පරමාණු දෙක අතර σ බන්ධන සෑදීමට සහභාගී වන පරමාණුක/මුහුම් කාක්ෂික හඳුනාගන්න.

- (I) $Cl - C_a$ Cl ..... C_a .....
- (II) $C_a - O_b$ C_a ..... O_b .....
- (III) $O_b - N_c$ O_b ..... N_c .....
- (IV) $N_c - O$ N_c ..... O .....
- (V) $N_c - C_d$ N_c ..... C_d .....

(v) පහත දැක්වෙන පරමාණු දෙක අතර π බන්ධන සෑදීමට සහභාගී වන / මුහුම් කාක්ෂික හඳුනාගන්න.

- (I) $N_c - O$ N_c ..... O .....
- (II) $C_d - N$ C_d ..... N .....

(vi) C_a, O_b, N_c, C_d පරමාණු විටා ආසන්න බන්ධන කෝණ සඳහන් කරන්න.

C_a ..... O_b ..... N_c ..... C_d .....

(vii) C_a, O_b, N_c හා C_d පරමාණුවල විද්‍යුත් සෘණතාවය අඩුවන පිළිවෙළට සකසන්න.

(c) භූමි අවස්ථාවේ ඇති හයිඩ්‍රජන් පරමාණු මවුලයකට ශක්තිය ලබා දී උත්තේජනය කළ පසු ඇතිවන විමෝචන වර්ණාවලියේ දී රතු වර්ණය නිරීක්ෂණය විය. ඒ හා සම්බන්ධයෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පහත වගුවේ දත්තයන් ද උපයෝගී කරගෙන පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රධාන ශක්ති මට්ටම (n)	1	2	3	4
ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ අඩංගු ශක්තිය / kJ mol^{-1}	-1311	-327	-145	-80

(නාෂ්ටියේ සිට අනන්ත ශක්ති මට්ටමක ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝනයක ශක්තිය ශුන්‍ය ලෙස සැලකීමේ සම්මතය අනුව ශක්තියේ අගය සෘණ ලෙස සලකා ඇත)

(i) හයිඩ්‍රජන් වල විමෝචන වර්ණාවලියේ රතු වර්ණය අයත් වන ශ්‍රේණිය නම් කරන්න.

.....
.....
.....

(ii) රතු වර්ණය ලබාදීමට අදාළ, ප්‍රධාන ශක්ති මට්ම දෙකේ ශක්ති අගයන් kJ mol^{-1} වලින් සඳහන් කරන්න.

.....
.....

(iii) රතු වර්ණයට අදාළ විකිරණයේ ගෝචෝන මවුලයක ශක්ති තොටමණද?

.....
.....

(iv) රතු වර්ණයට අදාළ විකිරණයේ තරංග ආයාමය ගණනය කරන්න.

.....
.....
.....
.....

02. (a) A යනු s -ගෝලවේ පරමාණුක ක්‍රමාංකය 18 ට අඩු මූලද්‍රව්‍යයකි. A කාමර උෂ්ණත්වයේ දී ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර B නම් වායුව හා C ද්‍රාවණය ලබාදේ. A වාතයේ දහනය කළ විට D හා E ඵල 2 ක් සාදයි. D හා E මිශ්‍රණය ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කළ විට C හා F නැමැති වායුව පිටවේ.

(i) A මූලද්‍රව්‍යය හඳුනාගන්න.

.....

(ii) A හි ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය ලියන්න.

.....

(iii) B වායුව හඳුනාගන්න.

.....

(iv) D හා E ඵල මොනවාද?

.....

(v) (I) F වායුවේ රසායනික සූත්‍රය ලියන්න.

.....

(II) එම වායුව හඳුනාගැනීමේ පරීක්ෂණයක් හා නිරීක්ෂණය ලියන්න.

.....
.....
.....
.....

(vi) A වායුවෝලයේ දහනයට අදාළ තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.

.....
.....
.....
.....

(b) A හා B යනු ආවර්තිතා වගුවේ p - ගොනුවට අත් එකම කාණ්ඩයේ අනුයාත මූලද්‍රව්‍ය 2 කි. කාමර උෂ්ණත්වයේ දී A වායුවක් වන අතර B ඝනකි. A හා B දෙකම බහුරූපී ආකාර දක්වයි. A හි හයිඩ්‍රජිනීය උභයප්‍රේෂිත ගුණ දක්වන අතර B හි හයිඩ්‍රජිනීය දුබල ආම්ලික ගුණ දක්වයි.

(i) A හා B හඳුනාගෙන නම් කරන්න

.....

(ii) A හා B හි හයිඩ්‍රජිනීය වල රසායනික සූත්‍ර ලියන්න.

A හයිඩ්‍රජිනීය .....
B හයිඩ්‍රජිනීය .....

• B මූලද්‍රව්‍ය සාදන x, y හා z යන ඔක්සි ඇනායන හඳුනාගැනීම සඳහා සිදුකරන ලද පරීක්ෂණ හා ලැබුණු නිරීක්ෂණ පහත පරිදි වේ.

ඔක්සි ඇනායනය	පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
x	1. BaCl ₂ ද්‍රාවණයක් එක් කිරීම.	• සුදු අවක්ෂේපයක් ලැබේ.
	2. ඉහත ලැබෙන සුදු අවක්ෂේපයට HCl අම්ලය එක් කිරීම	• අවක්ෂේපය දිය විය. අවර්ණ G වායුව පිටවීය.
y	1. Pb(NO ₃) ₂ ද්‍රාවණයක් එක් කිරීම.	• සුදු අවක්ෂේපයක් ලැබේ.
	2. ඉහත සුදු අවක්ෂේපයට HNO ₃ අම්ලය එක් කිරීම.	• අවක්ෂේපයේ වෙනසක් නැත.
z	AgNO ₃ ද්‍රාවණය එක් කිරීම.	• සුදු අවක්ෂේපයක් ලැබී එය ක්‍රමයෙන් කළු පැහැ විය.

(iii) x, y හා z ඔක්සි ඇනායන හඳුනාගෙන ඒවායේ රසායනික සූත්‍රය ලියන්න.

x - ..... y - ..... z - .....

(iv) x හඳුනාගැනීමට සිදුකළ 2 පරීක්ෂණයට අදාළ තුලිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

.....

(v) x හඳුනාගැනීමට සිදුකළ 2 පරීක්ෂණයේ දී පිටවන G වායුව ආම්ලික Cr₂O₇²⁻ ද්‍රාවණයකට බුබුලනය කළ විට සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත අයනික සමීකරණය හා ද්‍රාවණයේ සිදුවන වර්ණ විපර්යාසය ලියන්න.

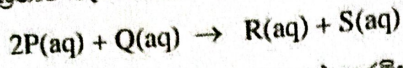
.....
.....

(vi) A හා B හයිඩ්‍රජිනීය වලින් වඩා විශාල බන්ධන ශක්තිය ඇත්තේ කුමන හයිඩ්‍රජිනීයට ද? ඔබේ පිළිතුරට හේතු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....

03. (a) ආරම්භක ශීඝ්‍රතාව මැනීම මගින් පහත ප්‍රතික්‍රියාවේ වාලක රසායනය අධ්‍යයනය කළ හැකිය.

P හා Q හි ආරම්භක සාන්ද්‍රණය වෙනස් කරමින් 27°C දී සිදුකරන ලද පරීක්ෂණයක දත්ත පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

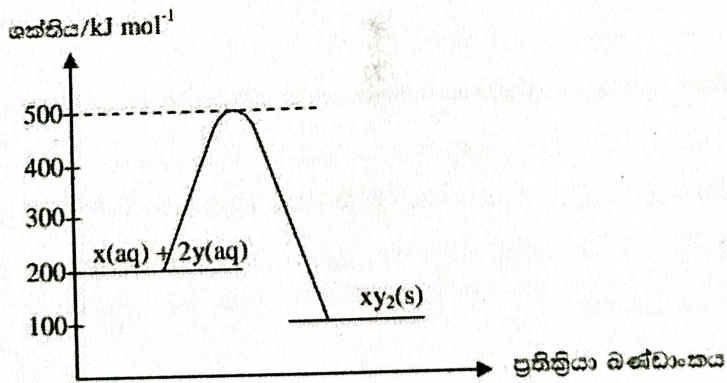
පරීක්ෂණය	[P] / moldm ⁻³	[Q] / moldm ⁻³	ආරම්භක ශීඝ්‍රතාව/R moldm ⁻³ s ⁻¹
1	0.4	0.1	0.08
2	0.8	0.1	0.16
3	0.4	0.2	0.08

(i) P හා Q ට සාපේක්ෂව පෙළ පිළිවෙළින් m හා n ලෙස ගෙන ශීඝ්‍රතා සමීකරණය ලියන්න

(ii) m හා n හි අගයන් සොයන්න.

(iii) ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ධ ජීව කාලය $t_{1/2} = \frac{0.693}{k}$ වේ. ඉහත දත්ත භාවිතයෙන් $t_{1/2}$ ගණනය කරන්න.

(b) $x(aq) + 2y(aq) \rightleftharpoons xy_2(s)$ යන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා 27°C හිදී අදාළ වන විභව ශක්ති පැතිකඩ සටහන පහත රූපයේ දක්වා ඇත.

(i) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළව ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියත ශක්තිය $E_{a(f)}$, පසු ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියත ශක්තිය $E_{a(r)}$, සහ ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්තැල්පි වෙනස ΔH ඉහත ප්‍රස්තාරය මත ලකුණු කරන්න.

(ii) ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්තැල්පි වෙනස ගණනය කරන්න.

(iii) M නම් උත්ප්‍රේරකය පද්ධතියට හඳුන්වා දුන් විට ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියත ශක්තිය 100kJ ක් වෙනස් විය. M සහිතව ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවන අවස්ථාව සඳහා වන චක්‍රය ද ඉහත රූපයේ ම සටහන් කරන්න.

(c) (i) සම්මත අවස්ථාවේ දී ගිබ්ස් ශක්ති වෙනස, එන්ට්‍රොපි වෙනස, එන්තැල්පි වෙනස සඳහා සම්බන්ධ ලියා දක්වන්න.

(ii) ශරීරය තුළ (37°C) සිදුවන ශක්ති උත්පාදනයේ ස්වාස්‍රු ශ්වසන ක්‍රියාවලියේ දී ග්ලූකෝස් (C₆H₁₂O₆) දහනය සිදුවේ.

(a) ඉහත දහන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

(b) පහත ගිබ්ස් ශක්ති අගයන් ඇසුරෙන් ප්‍රතික්‍රියාවේ ගිබ්ස් ශක්ති වෙනස සොයන්න.

	$\Delta G_f / \text{kJ mol}^{-1} (37^\circ\text{C})$
C ₆ H ₁₂ O(s)	-910.4
CO ₂ (g)	-394.4
H ₂ O(g)	-228.6
H ₂ O(l)	-237.1

(c) 37°C දී ප්‍රතික්‍රියාවේ ස්වයංසිද්ධතාව පැහැදිලි කරන්න.

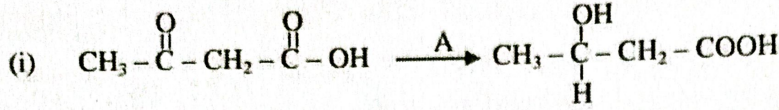
(d) ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්ට්‍රොපි විපර්යාසය (37°C දී) $\Delta S_R = +181 \text{ kJ mol}^{-1}$ නම්, ප්‍රතික්‍රියාව තාපදායක ද නාප අවශෝෂක ද යන්න ගණනය කිරීමෙන් පෙන්වන්න.

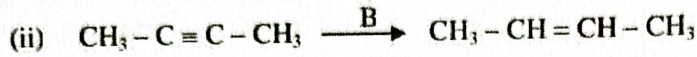
04. (a) C₄H₈O₂ අණුක සූත්‍රය ඇති A නැමැති සංයෝගය ටොලන්ස් ප්‍රතිකාරකය සමඟ ඊදී කැටපතක් ලබාදේ. එය ප්‍රතිරූප සමාවයවිකතාව පෙන්වයි. එය ආම්ලික මාධ්‍යයේ රත් කළ විට විචලනය වී ජ්‍යාමිතික සමාවයවිතාව දක්වන B සංයෝගය සාදයි. B සංයෝගය Br₂ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර අසමමිතික C පරමාණු 2 ක් සහිත C නැමැති සංයෝගය ලබාදේ. B, HBr සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර ලැබෙන ඵලය D වන අතර එය Zn/Hg, සාන්ද්‍ර HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර E ලබාදේ. එය වැඩිපුර සාන්ද්‍ර NH₃ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කළ විට F නැමැති ඵලය ලබාදේ. A, B, C, D, E, F හි ව්‍යුහයන් පහත කොටු තුළ ලියන්න.

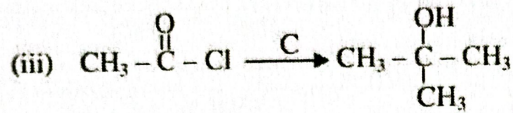
A	B	C
D	E	F

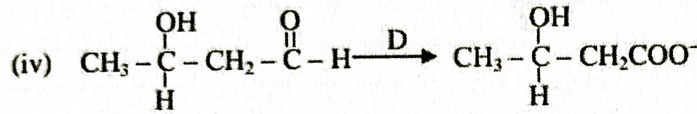

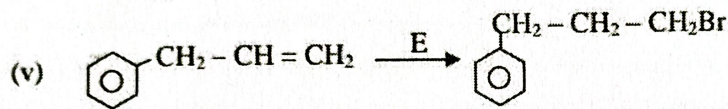
(b) පහත දී ඇති ප්‍රතික්‍රියාවල A, B, C, D සහ E ප්‍රතිකාරකය/උත්ප්‍රේරකය සුදුසු තත්ත්වය සමඟ පහත දී ඇති කොටු තුළ ලියන්න.

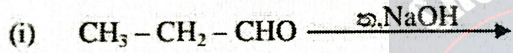

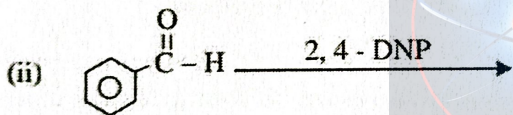

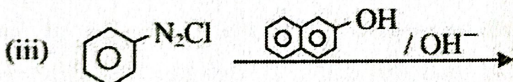

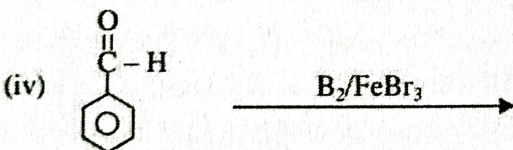

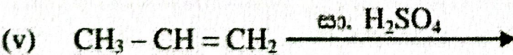

(c) පහත දී ඇති ප්‍රතික්‍රියාවල ප්‍රධාන කාබනික ඵල වන P, Q, R, S, T දී ඇති කොටු තුළ ලියන්න.

(vi) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවල දී සිදු වූ යාන්ත්‍රණ වර්ගය සඳහන් කරන්න.

- (I) .....
- (II) .....
- (III) .....
- (IV) .....
- (V) .....

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம்
Southern Provincial Department of Education

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ), 13 ශ්‍රේණිය, අවසාන වාර පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2022
 General Certificate of Education (Adv. Level), Grade 13, Third Term Pilot Test - 2022

රසායන විද්‍යාව II
 இரசாயனவியல் II
 Chemistry II

02 S II

* සර්වත්‍ර වායු නියතය, $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$

* ඇවගාඩරෝ නියතය, $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

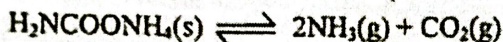
* ජලාන්තයේ නියතය $= 6.626 \times 10^{-34} \text{ J s}$

* ෆැරඩේ නියතය $= 96500 \text{ C mol}^{-1}$

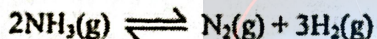
B කොටස - රචනා

* ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 150 බැගින් ලැබේ.)

05. (a) යුරියා නිෂ්පාදනයේ දී අතරමැදි ඵලයක් ලෙසට ඇමෝනියම් කාබොනේට් $\text{H}_2\text{N} - \text{COONH}_4(\text{s})$ සෑදේ. එය උෂ්ණත්වය 300K දී දෘඪ ඛණ්ඩයක් තුළ පහත පරිදි ගතික සමතුලිතතාවයට පත්වේ.

- (i) ගතික සමතුලිත පද්ධතියේ මුළු පීඩනය $6 \times 10^4 \text{ Pa}$ විය. එම උෂ්ණත්වයේ දී K_p සොයන්න.
- (ii) එනයිත් K_c සොයන්න.
- (iii) ඉහත පද්ධතිය 600K දක්වා ඉහළ දැමූ විට ඉහත සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාවට අමතරව පහත සමතුලිතතාවය ද සිදුවේ.

සමතුලිත විට N_2 ආංශික පීඩනය $1.2 \times 10^4 \text{ Pa}$ වූ අතර පද්ධතියේ මුළු පීඩනය $1.2 \times 10^5 \text{ Pa}$ විය.

- (a) එක් එක් වායුවේ ආංශික පීඩනය සොයන්න.
- (b) පළමු සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාවේ K_p සොයන්න.
- (c) දෙවන සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාවේ K_p සොයන්න.
- (d) පළමු සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාව කාපදායක/කාප අවශෝෂක යන්න අපෝහනය කරන්න. (ලකුණු 75)

(b) ජලය හා බියුටනෝල් (butanol) අතර CH_3COOH අම්ලය හොඳින් ද්‍රාව්‍ය වී සමතුලිතතාවයට පත්වේ. $1.0 \text{ moldm}^{-3} \text{ CH}_3\text{COOH}$ අම්ලය ජලීය ද්‍රාවණ 100.0 cm^3 හා බියුටනෝල් 50.0 cm^3 මිශ්‍රකර 25°C දී සමතුලිත වීමට ඉඩ හරින ලදී.

- (i) ජලීය ජරජයෙන් 20.00 cm^3 වෙන්කරගෙන පිතොප්කලින් දර්ශකය භාවිතා කර $0.50 \text{ moldm}^{-3} \text{ NaOH}$ ද්‍රාවණයක් සමඟ අනුමාපනය සිදු කරන ලදී. අන්තලක්ෂ්‍යයේ දී වැය වූ NaOH පරිමාව 20.0 cm^3 විය.
  - (a) ජලීය කලාපයේ CH_3COOH සාන්ද්‍රණය සොයන්න.
  - (b) බියුටනෝල් තුළ CH_3COOH සාන්ද්‍රණය සොයන්න.
  - (c) ජලය හා බියුටනෝල් අතර CH_3COOH ව්‍යාප්ති සංගුණකය සොයන්න.

(ii) ඉතිරි සමතුලිත මිශ්‍රණය ගෙන 50°C ට රත්කර නැවත සමතුලිත වීමට ඉඩ හරින ලදී. සමතුලිත විට ජලීය කලාපයේ pH අගය 2.301 විය.

50°C දී CH_3COOH හි විභවන නියතය $K_a = 6.25 \times 10^{-5} \text{ moldm}^{-3}$ වේ.

- (a) 50°C දී ජලය හා බියුටනෝල් අතර CH_3COOH අම්ලයේ ව්‍යාප්ති සංගුණකය සොයන්න.
- (b) ගණනය කිරීමේ දී සිදුකළ උපකල්පන කවරේද?
- (c) $\text{CH}_3\text{COOH}(\text{aq}) \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{COOH}(\text{butanol})$ ප්‍රතික්‍රියාව කාප දායක / කාප අවශෝෂක වේදැයි අපෝහනය කරන්න.

(ලකුණු 75)

06. (a) කාණ්ඩ විඛලනයේදී Pb^{2+} අයන I හා II කාණ්ඩවල අවක්ෂේප වීම සඳහා $Pb(NO_3)_2$ ද්‍රාවණය 50.00 cm^3 හා 0.30 moldm^{-3} වන HCl ද්‍රාවණය 50.00 cm^3 එකිනෙකට මිශ්‍ර කරන ලදී. ($Pb = 207, N = 14, O = 16$)

- (i) එවිට ලැබෙන අවක්ෂේපයේ ස්කන්ධය සොයන්න.
- (ii) ද්‍රාවණයේ $Pb^{2+}(aq)$ සාන්ද්‍රණය සොයන්න.
- (iii) ඉහත ලැබෙන අවක්ෂේපය පෙරා පෙරනය ගෙන එම ද්‍රාවණය තුළින් $H_2S(g)$ පිළිලනය කරන ලදී. එවිට ද්‍රාවණයේ $H_2S(aq)$ සාන්ද්‍රණය 0.10 moldm^{-3} විය.
  - (I) PbS අවක්ෂේපය ලැබෙන බව සුදුසු ගණනය කිරීමකින් තොරවන්න.
  - (II) සිදුකළ උපකල්පන කවරේද?
    - $K_{sp} PbCl_2 = 8 \times 10^{-9} \text{ mol}^3 \text{ dm}^{-6}$
    - $K_{sp} PbS = 3.2 \times 10^{-32} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$
    - $H_2S(aq)$ හි $K_{a1} = 9 \times 10^{-8} \text{ moldm}^{-3}$
    - $K_{a2} = 1 \times 10^{-14} \text{ moldm}^{-3}$

(ලකුණු 75)

(b) $X(l)$ හා $Y(l)$ පරිපූර්ණ ද්‍රව්‍යවල මිශ්‍රණයක් සාදයි. සංවෘත පද්ධතියක් තුළ උෂ්ණත්වය $27^\circ C$ දී $X(l)$ හා $Y(l)$ ද්‍රව හා එහි වාෂ්පය සමඟ ගතික සමතුලිතතාවයේ පවතී.

- (i) රවුල් නියමයට අදාළ සමීකරණය ව්‍යුත්පන්න කරන්න.
- (ii) $27^\circ C$ දී $X(l)$ හා $Y(l)$ කිසියම් ප්‍රමාණයක් මිශ්‍ර කර සාදාගත් සමතුලිත පද්ධතියේ වායු කලාපයේ පරිමාව 4.157 dm^3 විය. වායු කලාපයේ මුළු පීඩනය $9 \times 10^4 \text{ Nm}^{-2}$ විය. එම උෂ්ණත්වයේ $P_X^0 = 4 \times 10^4 \text{ Pa}$ හා Y හි ආංශික පීඩනය $P_Y = 7 \times 10^4 \text{ Pa}$ වේ. ද්‍රව කලාපයේ හා වායු කලාපයේ ඇති X හි මවුල අතර අනුපාතය $9:2$ යි.
  - (a) P_Y^0 සොයන්න.
  - (b) වායු කලාපයේ මුළු මවුල ප්‍රමාණය සොයන්න.
  - (c) ද්‍රව කලාපයේ මුළු මවුල ප්‍රමාණය සොයන්න.
  - (d) ආරම්භක X හා Y මවුල ගණන සොයන්න.
  - (e) වෙති වායු කලාපය වෙන් කරගෙන දෙවරක් ආසවනය කරයි. එවිට ලැබෙන ආප්‍රාතියේ
    - (I) X හි මවුල භාගය සොයන්න.
    - (II) උෂ්ණත්ව සංයුති කලාප රූප සටහන අඳි නම් කරන්න.

(ලකුණු 75)

07. (a) (i) සම්මත කයිඩ්‍රජන් ඉලෙක්ට්‍රෝඩයේ නම් කළ රූපසටහනක් අඳින්න.
- (ii) සම්මත කයිඩ්‍රජන් ඉලෙක්ට්‍රෝඩ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- (iii) කයිඩ්‍රජන් ඉලෙක්ට්‍රෝඩයේ විද්‍යුත් විච්ඡේදනය ලෙස
  - (a) $CH_3COOH(aq)$ 1 moldm^{-3} ද්‍රාවණය භාවිත කළ විට
  - (b) $H_2SO_4(aq)$ 1 moldm^{-3} ද්‍රාවණය භාවිත කළ විට
 ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විභවයේ ලකුණ (+) හෝ (-) බව අපෝහනය කරන්න.
- (iv) $E_{Cu^{2+}(aq)/Cu(s)}^0 = +0.34V$ $E_{O_2(g)/OH^-(aq)}^0 = 1.23V$
- $0.1 \text{ moldm}^{-3} CuSO_4(aq)$ ද්‍රාවණයක 100 cm^3 ක් Pt ඉලෙක්ට්‍රෝඩ යොදා විද්‍යුත් විච්ඡේදනය සලකන්න.
- (I) කැතෝඩ, ඇනෝඩ ප්‍රතික්‍රියා ලියා දක්වන්න.
  - (II) ඉහත විද්‍යුත් විච්ඡේදනය සිදු කිරීමට අවම වශයෙන් ලබාදිය යුතු කෝෂය සතු විභවය සොයන්න.
- (iii) ඉහත $CuSO_4$ ද්‍රාවණයට $0.1 \text{ moldm}^{-3} HCl$ 100 cm^3 ක ද්‍රාවණයක් එකතු කර Pt ඉලෙක්ට්‍රෝඩ වෙනුවට $10g$ ක Cu කුරු දෙකක් භාවිතා කළේ නම් පැයකට පසු.
- ඇනෝඩයේ ස්කන්ධය $7.44g$ ක් විය.
  - කැතෝඩයේ ස්කන්ධය $12g$ ක් විය.

- (i) කැතෝඩ, ඇනෝඩ ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.
- (ii) පරිපථය තුළින් ගලා ගිය ධාරාව සොයන්න.
- (iii) කැතෝඩය අසලින් පිට වූ වායුව හඳුනාගෙන සම්මත උෂ්ණත්වයේ දී හා පීඩනයේ දී වායු පරිමාව සොයන්න.
- (IV) ද්‍රාවණයේ Cu^{2+} අයන සාන්ද්‍රණය සොයන්න.

(ලකුණු 75)

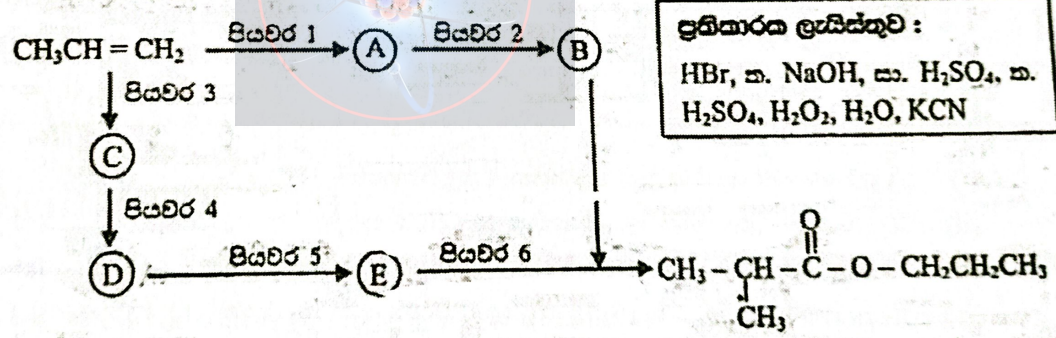
- (b) පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්නය ක්‍රෝමියම් මූලද්‍රව්‍ය හා සම්බන්ධවයි.
- (i) Cr වල සම්පූර්ණ ඉලෙක්ට්‍රෝනික වින්‍යාසය ලියන්න.
  - (ii) Cr වල ස්ථායී පහළම ඔක්සිකරණ අංකය සහිත කාබොනමයේ ජලීය ද්‍රාවණයේ වර්ණය සඳහන් කරන්න. එහි පුත්‍රය ලියා IUPAC ක්‍රමයට නම් කරන්න.
  - (iii) Cr වල ස්ථායී ඔක්සයිඩ් 3 ක රසායනික සුත්‍ර ලියන්න. එම ඔක්සයිඩ්වල අම්ලික , භාෂ්මික උභයගුණ ලෙස නම් කරන්න.
  - (iv) ඉහත (iii) කොටසෙහි ඔබ සඳහන් කළ උභයගුණී ඔක්සයිඩය තනුක HCl සහ තනුක NaOH සමඟ දක්වන ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.
  - (v) ඉහත (iv) හි NaOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් ලැබෙන ද්‍රාවණයට H_2O_2 එකතු කළ විට සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව තුළින් කර ලියන්න. එහි වර්ණය සඳහන් කරන්න.
  - (iv) ඉහත (v) දී ලැබෙන වර්ණවත් ඵලයට තනුක H_2SO_4 එක්කළ විට සිදුවන වර්ණ විපර්යාසය ලියා එට අදාළ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.

(ලකුණු 75)

C කොටස - රචනා

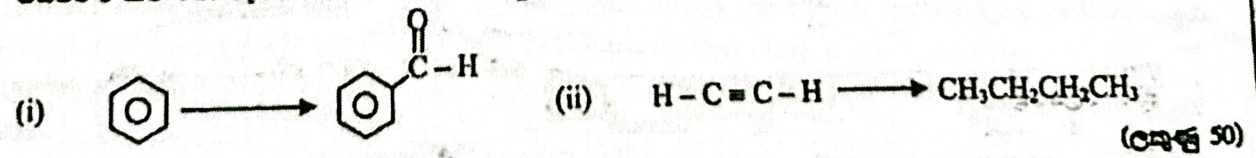
* ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 150 බැගින් ලැබේ.)

08. (a) එකම ආරම්භක කාබනික සංයෝගය ලෙස $CH_3CH=CH_2$ ගෙන පහත ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමය මගින් දී ඇති ඵලය සංස්ලේෂණය කරන්න. ඒ සඳහා පහත ප්‍රතිකාරක ලැයිස්තුව භාවිතා කරන්න.

A, B, C, D, E සංයෝගවල ව්‍යුහ අදිමින් සහ පියවර 1 - 6 සඳහා ප්‍රතිකාරක ලියන්න (ලකුණු 60)

(b) පියවර 5 කව නොවැඩිව පහත පරිවර්තන සිදු කරන්න.

(ලකුණු 50)

- (I) P හා Q හඳුනාගන්න.
- (II) මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා යාන්ත්‍රණය ලියන්න

(ii) $CH_2=CH-CH_2-Cl$ හා $CH_3-\overset{H}{\underset{CH_3}{\underset{|}{C}}}-Cl$ යන සංයෝග අතුරින් නියුක්ලියෝෆිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියාවේ වේගය වැඩි තුමකද? ඊට හේතුව පහදන්න.

09. (a) A නැමැති ජලීය ද්‍රාවණයෙහි ලෝහ කැටායන 4ක් අඩංගු වේ. වෙළු කැටායන හඳුනාගැනීමට පහත පරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී.

	පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
1.	A(aq) ද්‍රාවණ කොටසකට තනුක HCl ද්‍රාවණයක් එක් කරන ලදී.	සුදු අවක්ෂේපයක් X_1 ලැබේ.
2.	ද්‍රාවණය පෙරා X_1 වෙන් කර ගෙන, පෙරනය කුළින් H_2S වායුව මුදුලනය කරන ලදී.	වෙනසක් නැත.
3.	ද්‍රාවණය නවවා එහි ඇති H_2S ඉවත් කරන ලදී. අනතුරුව HNO_3 එකතු කර නවවන ලදී. අනතුරුව ද්‍රාවණය කාමර උෂ්ණත්වයට සිසිල් වූ පසු එයට NH_4Cl/NH_4OH ද්‍රාවණ මිශ්‍රණයක් එක් කරන ලදී.	අවක්ෂේපයක් X_2 ලැබේ.
4.	ද්‍රාවණය පෙරා X_2 වෙන් කර පෙරනය කුළින් H_2S වායුව මුදුලනය කරන ලදී.	කළු අවක්ෂේපයක් X_3 ලැබේ.

X_1, X_2, X_3 අවක්ෂේප හඳුනාගැනීමට සඳහා පහත පරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී.

අවක්ෂේපය	පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
X_1	ක. NH_3 එකතු කරන ලදී.	X_1 සම්පූර්ණයෙන් ම දිය වී අවර්ණ ද්‍රාවණයක් ලැබේ.
X_2	X_2 අවක්ෂේපයට NaOH ජලීය ද්‍රාවණයක් ක්‍රමයෙන් එක් කරන ලදී.	අවක්ෂේපය කොටසක් දිය වී කොළ පාට ද්‍රාවණයක් ලැබුණු අතර රතු දුඹුරු අවක්ෂේපයක් ලැබුණි.
	ඉහත ලැබෙන කොළ පාට ද්‍රාවණය වෙන් කරගෙන තනුක H_2O_2 යෙමින් එක් කරගෙන යන ලදී.	ද්‍රාවණය කහ පැහැයට හැරුණි.
X_3	X_3 අවක්ෂේපයට උණු කනුක HNO_3 එක්කර දිය වූ පසු සාන්ද්‍ර NH_4OH එක් කරන ලදී.	කඳු නිල් පැහැති ද්‍රාවණයක් ලැබේ.

- (i) A ද්‍රාවණයෙහි ඇති ලෝහ කැටායන 4 හඳුනා ගන්න.
- (ii) X_1, X_2, X_3 අවක්ෂේපවල රසායනික සූත්‍ර ලියන්න.
- (iii) X_2 අවක්ෂේපය වැඩිපුර ජලීය NaOH තුළ දියවීමට අදාළ කුලීන සමීකරණය ලියන්න
- (iv) X_3 අවක්ෂේපය හඳුනාගැනීමට සිදුකළ පරීක්ෂණයේ දී ලැබෙන කඳු නිල් ද්‍රාවණය ලබාදීමට හේතුවන ප්‍රභේදයේ රසායනික සූත්‍රය ලියන්න. (ලකුණු 7.5)

(b) කාර්මික අපද්‍රව්‍ය බහුල ප්‍රදේශයකින් ලබාගත් ජල සාම්පලයක SO_4^{2-}, NO_3^- හා NO_2^- යන ඇනායන අඩංගු වේ. ජල සාම්පලයේ අඩංගු ඉහත ඇනායන ප්‍රමාණාත්මකව විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා පහත ක්‍රියා පිළිවෙළ සිදු කරන ලදී. (මෙහිදී සිදු කරන පරීක්ෂණය සඳහා බාධා ඇති කරන වෙනත් අයන ජල සාම්පලයේ නැත.) ක්‍රියා පිළිවෙළ 1

ජල සාම්පලයේ 25.00 cm^3 ට වැඩිපුර NaOH හා Al කුඩු යොදා රත් කරන ලදී. මෙහිදී පිට වූ වායුව 1.00 moldm^{-3} වන H_2SO_4 20.00 cm^3 ක් කුලට අවශෝෂණය කරවන ලදී. මෙහිදී ඉතිරිවන H_2SO_4 උදාසීන කිරීම සඳහා 0.5 moldm^{-3} NaOH ද්‍රාවණ 40 cm^3 ක් වැය විය.

ක්‍රියා පිළිවෙළ 2

ජල සාම්පලයෙන් කවත් 25.00 cm^3 ක් ගෙන 0.03 moldm^{-3} වන ආම්ලික $KMnO_4$ ද්‍රාවණයක් සමඟ අනුමාපනය කරන ලදී. එහි අන්ත ලක්ෂ්‍යයේ දී වැය වූ $KMnO_4$ ද්‍රාවණ පරිමාව 30.00 cm^3 විය.

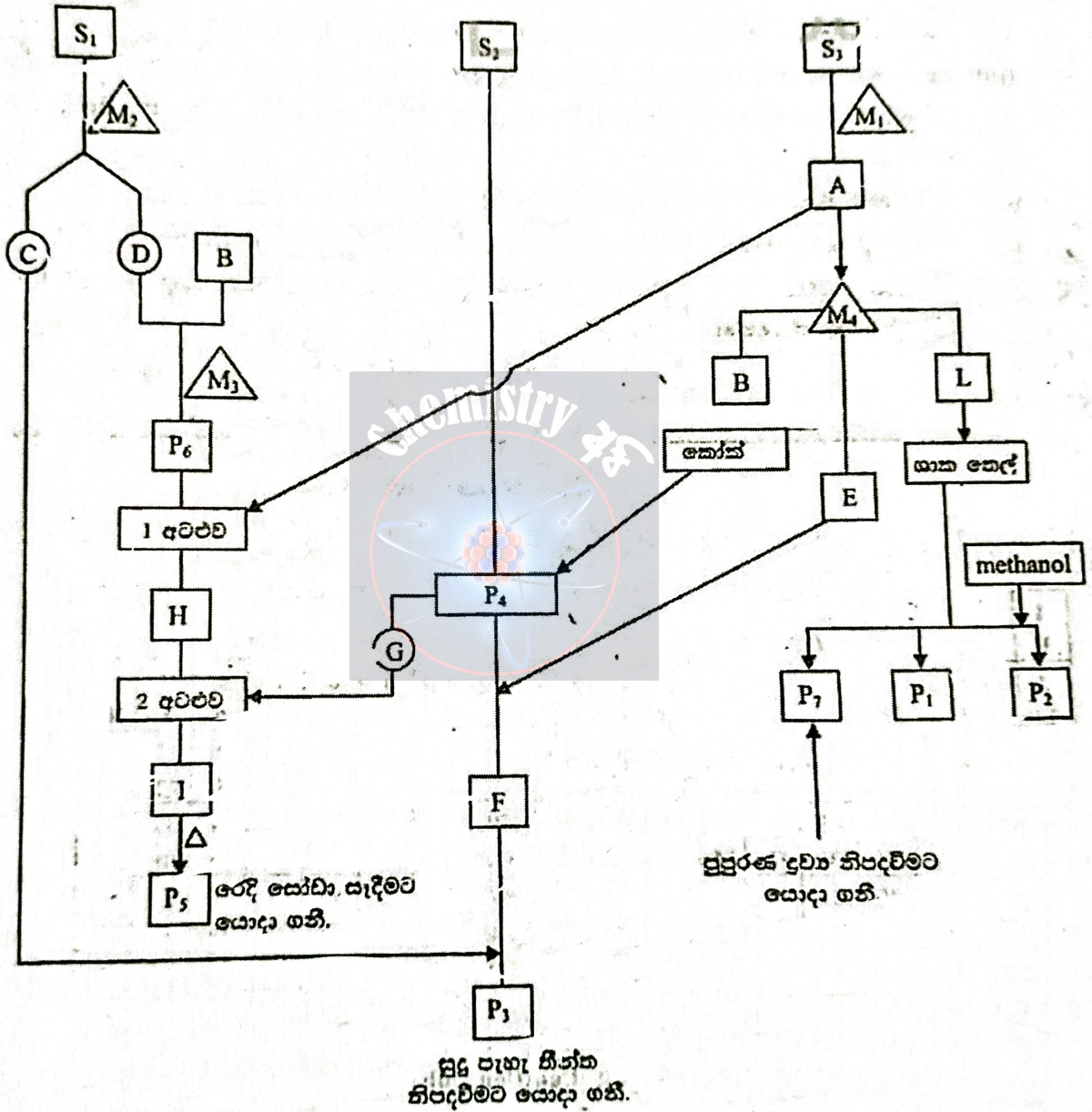
ක්‍රියා පිළිවෙළ 3

ඉහත 2 ක්‍රියා පිළිවෙළේ දී ලැබුණු ද්‍රාවණයට වැඩිපුර $BaCl_2$ ද්‍රාවණයක් කලතමින් එක් කළ විට අවක්ෂේපයක් පැහැය රහිත විය. ස්කන්ධය 0.1864 g විය.

- (i) 1, 2, 3 ක්‍රියාවලිවල වල දී සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා කුලීන අයනික සමීකරණ ලියන්න.
- (ii) ජල සාම්පලයේ ඇති SO_3^{2-} , NO_3^- හා NO_2^- අයන වල සාන්ද්‍රණ $mol dm^{-3}$ වලින් ගණනය කරන්න. (Ba = 137, S = 32, O = 16)
- (iii) ක්‍රියාවලිවල 2 හිදී අනුමාපනයේ අන්ත ලක්‍ෂ්‍යයේ දී වර්ණ විපර්යාසය ලියන්න. (ලකුණු 75)

10. (a) සමෝධානිත රසායනික කාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා අදින ලද ගැලීම් සටහනක් පහත දක්වේ.

- (i) S_1, S_2, S_3 යන ස්වාභාවික අමුද්‍රව්‍ය හඳුනාගන්න.
- (ii) M_1, M_2, M_3, M_4 යන කාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි හඳුනාගන්න.
- (iii) A සිට G දක්වා ද්‍රව්‍ය හඳුනාගන්න.
- (iv) P_1 සිට P_7 දක්වා ඵල හඳුනාගන්න.
- (v) 1 අවස්ථාව හා 2 අවස්ථාව තුළ දී සිදුවන රසායනික ක්‍රියාවලි සඳහා කුලීන සමීකරණ ලියන්න.
- (vi) P_5 නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීමට 1 හා 2 අවස්ථාවල දී යොදන උපක්‍රම මොනවාද? (ලකුණු 75)

